

B

FF

Aufz. 00

PARACLESIS

ID EST, ADHORTATIO AD
sanctissimum ac saluberrimū Chris-
tianæ philosophiæ studiū,
ut uidelicet Euangelicis
ac Apostolicis literis
legendis, si non
sola, sal-
tem prima cura
tribuatur, Authore
DES ERAS. ROT.

ERASMI ROTERODAMI: PA-
RACLESIS. ID EST, AD-
HORTATIO AD CHRI-
STIANAE PHILOSO-
PHIAE STU-
DIVM.

ACTANTIVS
ille Firmianus; o-
ptime lector, cu-
ius lingua unice
miratur Hieroni-
mus, Christianæ
religioni patroci-
natus aduersus
Ethnicos, cū pri-
mis optat sibi da-
ri eloquentiam,

Tullianæ proximam, improbum ratus, opī
nor, optasse parem. At ego sane, si quid hu-
i usmodi uotis proficitur, tātisper dum mor-
tales omneis ad sanctissimum ac saluberrī-
mum Christianæ philosophiæ studium ad-
hortor, ac ueluti classicum canens euoco, ue-
hementer optarim eloquentiam mihi dari,
longe aliam quām fuerit Ciceroni, si minus
picturatam quām fuit illius, certe multo ma-
gis efficacem. Imò si cui unquām talis conti-
git dicendi uis, qualem non omnino sine cau-
sa, ueterum poëtarum fabulæ subnotarunt in

Optat elo-
quentiam
efficacē.

A 2 Mercurio

4 DES. ERASMI ROT.

Mercuri⁹ Mercurio, qui ceu magica uirga, diuinaq; ci-
thara somnū immittit cum libet, & idem adi-
mit, quos uult ad inferos impellens, ac rursus
ab inferis euocans, aut qualem signarunt in
Amphione Orpheoq; , quorum alter rigi-
da mouisse saxa, alter quercus & ornos trax-
isse cithara, fingitur, Aut quale Ogmio suo
Hercules. tribuebant Galli, mortales omneis catenulis
Celticus. à lingua in aures infixis, quo uellet circūdus
Marsyas. centi. Aut quale Marsyæ fabulosa tribuit an-
tiquitas. Aut certe, ne nimium diu fabulis im-
Socrates. moremur, quale Socrati tribuit Alcibiades,
Alcibia⁹ Pericli uetus comœdia, quæ non aures tantū
des.
Pericles. mox peritura uoluptate deliniat, sed quæ te-
naces aculeos relinquat in animis auditorū,
quæ rapiat, quæ transformet, quæ multo ali⁹
Timoth⁹ um dimitta auditorem quam acceperit. Ti-
motheus musicus ille nobilis Dorios occinēs
modos, Alexandrum Magnum ad belli studi-
um inflāmare solitus legitur. Neq; defuerunt
olim, qui precaminibus, quas Græci uocant
πτωσ&ς, nihil durent efficacius. Quod si qd
usquam esset huiusmodi genus incantamen⁹
ti, si qua uis harmoniæ, quæ uerum habeat
θουσιασμόν. si qua Pitho uere flexanima,
eam mihi cupiā in præsentia suppeterem, quo
rem omnium saluberrimā omnibus persuau-
deam. Quanquam illud potius optandum,
ut

PARACLESIS

3

ut Christus ipse cuius negocium agitur, ita ci
tharæ nostræ chordas temperet, ut hæc canti
lena penitus afficiat ac moueat animos oīni
um. Ad quodquidem efficiēdum, nihil opus Veritatis
rhetorū epicherematis, aut epiphonematis. oratio q
Hoc quod optamus, non alia res certius præ simplicis
stet, quam ipsa ueritas, cuius quo simplicior, or hoc es
hoc efficacior est oratio. Ac primū quidem
nō libet in præsentia reficare querelā illam,
non omnino nouam, sed heu nīmū iustum,
& haud scio an unquam iustiorē quam hisce
temporibus, cum tam ardentibus animis in
sua quisq; studia mortales incumbant, hanc
unam Christi philosophiam à nonnullis etiā Philoso
Christianis rideri, à plerisq; negligi, à pau phia.
cis tractari, sed frigide, nō enim dicam insyn Christi
cere. At in cæteris disciplinis omnibus, quas
humana prodidit industria, nihil est tam ab
ditum ac retrusum, quod non peruestigarit
ingenij sagacitas, nihil tam difficile, quod nō
expugnarit labor improbus. Qui fit autem,
ut hanc unā philosophiā, non his quibus par
est, animis amplectamur, quotquot ipso etiā
cognomine Christi nomen profitemur: Pla
tonici, Pythagorici, Academicī, Stoici, Cyni
ci, Peripatetici, Epicurei, suæ quisq; sectæ do
gmata, tū penitus habent cognita, tū memo
riter tenent, pro his digladiantur illi, uel emo

ritur
oratio q
simplicis
or hoc es
ficacior.
Philoso
phia.
Christi
neglecta

Philoso
phorum
gentiliū
peritia.

A 3

rituri

6 DES ERASMI ROT.

rituri citius, quam autoris sui patrocinium
deserant. At cur non multo magis tales ani-
mos præstamus authori nostro principique
Christo? Quis non uehementer fœdum cen-
seat Aristotelicam profitenti philosophiam,
nescire quid vir ille senserit de causis fulmi-
num, de prima materia, de infinito? quæ nec
cognita felicem, nec ignorata reddunt infeli-
cem. Et nos tot modis iniciati, tot sacramen-
tis adacti Christo, non fœdum ac turpe puta-
mus illius nescire dogmata, quæ certissimam
omnibus præsent felicitatem. Nam quorsum
attinet hic contentio rem exaggerare, cum
hoc ipsum impiæ cuiusdam dementiæ sit,
Christum cum Zenone aut Aristotele, & hu-
ius doctrinam cum illorū, ut modestissime
dicam, præceptiunculis cōferre uelle? Affin-
gant illi suæ sectæ principibus, quantū pos-
sunt, aut quantum libet, Certe solus hic è cæ-
Christus. Io profectus est dolor, solus certa docere po-
tuīt, cum sit æterna sapientia, solus salutaria
docuit unicus humanæ salutis author, solus
absolute præstīt, quicquid unquam docuit,
solus exhibere potest, quicquid promisit. Si
quid à Chaldæis aut Aegyptijs adferri, id ob
hoc ipsum acrius auemus cognoscere, quod
è peregrino sit orbe deportatū, & pretij pars
est è longinquu uenisse, & sæpen numero in fo-
mnijs

Christias
norum so-
cordia.

Christus.

Peregrina
plaçēt
In sonjs
homīcu
orum dis-
torques
est.

PARACLESIS.

7

mn̄js homunculi, ne dicam impostoris, tam
 anxie distorquemur, nō solum nullo fructu,
 sed magno temporis dispēdio, ut ne quid ad-
 dam grauius, tametsi iam hoc ipsum ut nihil
 accedit grauissimū est. At q̄ sit, ut huiusmo-
 di cupiditas nō item Christianos titillet ani-
 mos, quibus persuasum est, id quod res est,
 hanc doctrinam non ex Aegypto Syriaue,
 sed ex ipso uenisse cælo: Cur non ita nobiscū
 cogitamus omnes; nouū & admirabile phi-
 losophiæ genus sit, oportet, quod ut traderet
 mortalibus, ijs q̄ deus erat, factus est homo,
 qui immortalis, factus est mortalis, q̄ in cor-
 de patris erat, se se demisit in terras. Magnū
 quiddā & haud quaquam triuiale sit, opor-
 tet, quicqd illud est, qd ille tā admirandus au-
 thor, post tot excellentiū philosophorū fami-
 lias, post tot insignes pphetas, docturus ad-
 uenerit. Cur nō hic pia curiositate singula co-
 gnoscimus, disgrimus, excutimus: Præsertī
 cū hoc sapiētiæ genus, tam eximiū, ut semel
 stultā reddiderit uniuersam huius mūdi sapi-
 entiā, ex paucis hisce libris, uelut ē limpidiſſi-
 mis fontibus, haurire liceat longe minore ne-
 gotio, quam ex tot uoluminibus spinosis, ex
 tam immēsis, ijscꝝ inter se pugantibus inter-
 pretum commentarijs, Aristotelicam doctri-
 nam, ut ne addam, quanto maiore cū fructu.

E cælo ue
nit.
Præstātia
philoso-
phiæ chri-
stianæ.

A 4

Nihil em

8 DES ERASMI ROT.

Quibus **instructū** **oporteat** **esse**, **qui** **Christia-**
nam phi- **losophiā** **discere cu-**
piat. **Facilitas.** **Nihil enim hic necesse est**, **ut tot anxījs disci-**
plinis instructus accedas. Simplex & cuiuīs
paratum est uiaticū. Tantum fac adferas pi-
um ac promptum animū, & in primis simpli-
cī puraç̄ præditum fide. Tantū esto docilis,
& multum in hac philosophia promouisti.
Ipsa suppeditat doctorem sp̄iritum, qui nulli
sese lubētius impartit, quām simplicibus ani-
mis. Illorū disciplinæ, præterquām quod fal-
sam promittunt felicitatem, multorum inge-
nia submouent, ipsa uidelicet præceptorum
difficultate. Hæc oīibus ex æquo sese accō-
modat, submittit se paruulis, ad illorum mo-
dulum sese attēperat, lacte illos alens, ferens,
confouens, sustinens, omnia faciens, donec
grandescamus in Christo. At rursum ita nō
deest infimis, ut summis etiam sit admirabi-
lis. Imò quo longius in huius opes pgressus
fueris, hoc longius illius maiestate submoue-
ris. Paruis pusilla est, magnis plusquām ma-
xima. Nullam hæc ætatem, nullum sexum,
nullam fortunam, nullam reiūcit conditionē.
Sol hic nō perinde communis, & expositus
est oīibus, atç̄ Christi doctrina. Non arcet
omnino quenquām, nisi quis semet arceat,
Ab idiotis **ipse sibi inuidens.** Vehementer enim ab istis
et iā legi **dissentio**, qui nolint ab idiotis legi diuinæ li-
debent **diuinæ li** **teras**, in uulgæ linguam transffusas, siue quasi
teræ. Christus

Christus tam inuoluta docuerit, ut uix à pauculis theologis possint intelligi, siue quasi religionis Christianæ præsidium in hoc situm sit, si nesciatur. Regū mysteria celare fortasse satius est, at Christus sua mysteria quāmmaxime cupit euulgari. Optarim ut omnes mulierculæ legant euangelium, legant Paulinas epistolas. Atq; utinam hæc in omnes omniū linguas essent transffusa, ut non solum à Scottis & Hybernis, sed à Turcis quoq; & Sarace Cognit nis legi cognosciq; possint. Primus certe gradus est, ut cūq; cognoscere. Esto rideret multi, at caperentur aliquot. Utinam hinc ad sti- uam aliquid decantet agricola, hinc nōnihil ad radios suos moduletur textor, huiusmodi fabulis itineris tædiū leuet uiator. Ex his sint omnia Christianorū omnium colloquia. Tales enim fermè sumus, quales sunt quotidianæ nostræ confabulationes. Assequat quisq; quod potest, exprimat quisq; quod potest. Qui posterior est, non inuideat præcedenti, qui prior est, inuitet sequentem, nō desperet. Cur professionem omniū communē ad paucos contrahimus? Necq; enim consentaneum est, cū baptismus ex æquo cōmunis sit Christianorum omniū, in quo prima Christianæ philoiophiæ professio est, cū sacramenta cætera, deniq; cum præmium illud immortali-

A S

tatis

Theol
gi.
Mona
Essequ
audiu
id est,
cantur

10 DES ERASMI ROT.

Iste audit
fur, hoc ē,
uocatur. tatis ad omnes ex æquo pertineat, sola dog-
mata, in pauculos istos esse releganda, quos
hodie uulgus theologos aut monachos uo-
cat, quos ipsos tamen, tametsi minima qua-
piam portio suut ad populum Christiani no-
minis, tamen hos inquam ipsos optarim ma-
iorem in modum esse quod audiuut. Vereor
enim ne inter Theologos reperire liceat, qui
multum absint à suo titulo, hoc est, qui terres-
na loquuntur nō diuina, & inter monachos,
qui Christi paupertatem & mundi contem-
ptum profitentur, plusquam mundum repe-
rias. Is mihi uere Theologus est, qui nō syllo-
gismis arte contortis, sed affectu, sed ipso uul-
tu atq[ue] oculis, sed ipsa uita doceat aspernadas
opes, Christiano nō esse fidendum huius mū-
di præsidij, sed totū oportere pendere de cæ-
lo, non esse retaliandam iniuriam, bene pre-
candum male precantibus, bene merendum
de male merentibus, bonos omnes uelut eius
dem corporis membra diligendos ac fouen-
dos ex æquo, malos tolerandos, si corrigi ne-
queāt, qui suis exuuntur bonis, qui depellun-
tur possessiōibus, qui lugent hos beatos esse
non deplorandos, mortem optandam etiam
pijs, ut quæ nihil sit aliud, quam traiectus ad
immortalitatem, hæc inquam & huiusmodi,
si quis afflatus spiritu Christi prædicet, incul-
cet,

Vere theo-
ologus.

cet, ad hæc hortetur, inuitet, animet, ijs demum uere theologus est, etiamsi fossor fuerit aut textor. Hæc si quis & ipsis præstet moribus, ijs deniq; magnus est doctor. Qua ratione intelligentangeli, fortasse subtilius disserat alius, uel non Christianus, at illud persuadere, ut hic puri ab omnibus inquinamētis uitam exigamus angelicā, id demū Christiani theologi munus est. Quod si quis obstrepet, hæc esse crassula, & idiotica, nihil aliud huic responderim, nisi qd hæc crassa Christianus præcipue docuit, hæc inculcant apostoli, hæc quantūvis idiotica, tot germane Christianos, tot insigniū martyrum examina nobis prodiderunt. Hæc inquam illiterata, ut ipsi uidetur, philosophia, sumos orbis principes, tot regna, tot gentes, in suas p̄traxit leges, id quod nulla Tyrannorū uis, nulla philosophorū poterat eruditio. Necquero repugno, quo minus sapientiā istam, si uidetur, loquatur inter pfectos. At hoc certe nomine cōsolef sese humile Christianorū uulgus, quod istas subtilitates, an sciuerint apostoli, uiderint alij, certe nō docuerunt. Hæc inquā plæbeia, si præstarēt pro sua sorte principes, si in contionibus inculcarēt sacerdotes, si pueris instillarēt ludim̄ magistri potius quam erudita illa, ex Aristotele & Auerrois de prōpta fōtib^o, non sic

Magnus
doctor.

Munus.
Theolog
Christiani.
Chri do
ctrinam.
crassā uo
cāt & idi
oticam.

Apostoli
subtilita
tes nō de
cuerunt.

non sicut perpetuis penè bellis tumultuaretur undiq̄ res Christiana, nō tam insano studio, per phas nephasq̄ congerendi diuitias ferue rent om̄ia, non tot litibus ubiq̄ perfstreperet sacra pariter ac prophana. Deniq̄ non titulo tantum & ceremonijs differemus ab ijs qui Christi philosophiam nō profitetur. Siquidem in his tribus hominum ordinibus præcipue situm est Christianæ religionis uel instaurandæ uel augendæ negocium, in principiis, & qui horum gerunt uices magistratibus, in episcopis, & horum uicariis, sacerdotibus, & in his qui primam illam ætatem ad omnia sequacem, instituunt. Quos si omisso suo negotio cōtingat ex animo conspirare in Christum, nimirū uideremus haud ita multis annis uerum quoddam, ut & Paulus inquit, γνῶσιον id est, ger manum, hoc est, uerum. γνῶσιον Christianorum genus passim emere, quod Christi philosophiam, non ceremonijs tantum, & propositionibus, sed ipso pectore, totaq̄ uita referret. His armis longe citius pelliceretur ad Christi fidem Christiani nominis hostes, quam minis, aut armis. Ut omnia iungamus præsidia, nihil ipsa ueritate potentius. Platonicus non est qui Platonis libros nō legerit. & Theologus est, nō modo Christianus qui Christi literas non legerit: Qui diligit, inquit, me, sermones me os

Principes

**Episcopi.
Ludimaz
gistri.**

γνῶσιον
id est, ger
manum,
hoc est,
uerum.

Veritas.

os seruat, hanc ipse notam præscripsit. Próinde si uere ex animo sumus Christini, si uere credimus illum è cælo missum, ut ea nos doceret, quæ philosophorum sapientia nō poterat, si uere expectamus ab eo, qđ nulli principes, quantumuis opulentí donare queunt, cur est nobis quicquām huius literis antiqui us? Cur omnino quicquām uidetur eruditū, quod ab huius decretis dissidet? Cur in his adorādis literis, idem, ac penè dixerim plus, nobis permittimus quām in Cæsareis legibus, aut medicorū libris sibi permittunt interpres prophani? ut perinde quasi in re ludicra uersemur, ita quicquid in buccam uenerit, commentemur, detorqueamus, in uoluamus. Cælestia dogmata, ceu Lydiam regulam, ad nostram pertrahimus uitam, & dum omnibus modis fugimus, ne parum multa scisse uideamur, quicquid usquām est prophanarum literarum hūc conuehentes, id quod est in Christiana philosophia præcipuum, non dicam corrumpimus, sed, quod negari non potest, ad paucos homines contrahimus rem, qua Christus nihil uoluit esse communius. Hoc philosophiæ genus in affectibus situm uerius, quām in syllogismis, uita magis est quām disputatio, afflatus potius quām eruditio, trāformatio magis quāratio.

Temeritas quo rundam.
Philosophia christiana quibus in rebus, & quid.

14 DES ERASMI R.O.T.

ratio. Doctos esse, uix paucis cōtingit, at nul-
 li non licet esse Christianum, nulli non licet
 esse pium, addam audacter illud, nulli non li-
 cet esse Theologum. Iam facile descendit in
 animos omnium, quod maxime secundum
 naturam est. Quid autē aliud est Christi phi-
 losophia, quām ipe renascentiā uocat, quām
 instauratio bene conditae naturae? Prōinde
 quanquām nemo tradidit hæc absolutius, ne-
 mo efficacius quām Christus, tamē permul-
 ta reperire licet in ethnīcorū librīs, quæ cum
 huiusdoctrina p̄fentiāt. Nulla fuit unquām
 tam crassa factio philosophiæ, quæ docuerit
 pecuniam, hominem reddere felicem, nulla
 tam impudens, quæ in uulgaribus istis hos-
 noribus aut uoluptatibus finem boni consti-
 tuerit. Viderūt Stoici, neminem esse sapien-
 tem, nisi bonum uirum, uiderunt, nihil esse
 uere bonum aut honestū, præter ueram uir-
 tum, nihil horrendum aut malum, præter
 unnm turpitudinem. Iniuriam non esse pen-
 sandum iniuria, multis modis apud Platonē
 docet Socrates, item cum immortalis sit ani-
 ma, non esse deplorandos, qui cum fiducia,
 bene actæ uitæ hinc demigrant in uitam feli-
 ciorem, præterea animā omnibus modis ab-
 ducēdam ab affectibus corporis, & ad ea tra-
 ducendam, quæ uere sunt, cum non uidean-
 tur. Nullam rem nobis suauē esse posse, quæ
 non

non aliquo modo contemnatur, in politicis
scripsit Aristoteles, una uirtute excepta. Ni-
hil in uita homini suave esse posse, nisi adsit
animus nullius malū sibi conscius, unde ceu-
fonte scatet uera uoluptas, fatetur & Epicu-
rus. Quid quod magnam huius doctrinæ
partem præstitere non pauci, præcipue So-
crates, Diogenes, & Epictetus? At eadem
cum tanto plenius & docuerit & præstiterit
Christus, an non prodigijs simile, hæc à Chri-
stianis uel ignorari uel negligi, uel etiam ri-
deri? Si sunt quæ propius pertinet ad Chri-
stianismum, his antiquatis, illa sequamur,
sunt hæc sola sunt, quæ uere Christianum pos-
sint efficere, cur hæc propemodum magis
pro obsoletis & abrogatis habemus, quam
libros Mosaicos? Primum autem est scire
quid docuerit, proximum est præstare. Ne-
que enim ob id opinor, quisquam sibi Chri-
stianus esse uideat, si spinosa, molestaq; uer-
borum perplexitate, de instatibus, de relatio-
nibus, de quidditatibus ac formalitatibus dis-
putet, sed si quod Christus docuit & exhibu-
it, id teneat exprimatq;. Non quod horū stu-
diū damnē, qui in arguijs huiusmodi nō si-
ne laude exerceverūtingenij sui uires, nolim
emoffēdi quēquam, sed qd existimē, & uere,
nī fallor, existimo, puram ac germanā illam

Christi

Aristote-
les.

Epicurus

Christus.

Decreta
chri. p ob
soletis ha
bemus.Hec argu
tum faci-
unt at nō
Christia-
num.Ex euāge
licis & a-
postolicis
literis ger
mana.

Ch̄i phi-
losophia
felicissi-
mehau-
ritur,

Utilitas.

Literēho
minum.
Ch̄s non
minus no-
bis præ-
sens est in
euangeli-
cis literis,
quām cū
uiueret.

Christi philosophiam, non aliunde felicius hauriri, quām ex euangelicis librīs, quām ex Apostolicis literis, in quibus si quis pīe phis Iosophetur, orans magis quām argumentans, & trāsformari studens potius quām armari, is nimīrum comperiet nihil esse quod ad hominis felicitatem, nihil quod ad ullam huius uitæ functionem pertineat, quod in his non sit traditum, discussum, & absolutum. Siue quid discere cupimus, cur aliis autor magis placet quām ipse Christus? Siue uiuēdi formam requirimus, cur aliud nobis prius est exemplum, quām Archetypus ipse Christus? Siue pharmacum aliquod aduersus molestas animi cupiditates desyderamus, cur alibi putamus remedium esse præsentius? Siue cupimus residem ac languescētem animum expergefacere lectione, quæso ubi reperias igniculos æque uiuos & efficaces? Siue uisum est animum ab huius uitæ molestijs auocare, cur aliæ magis placent delitiæ? Cur statim malum us ex hominum literis, Christi sapientiam discere quām ex ipso Christo? qui quod pollicitus est se semper nobiscum fore usque ad consummationem sæculi, in his literis præcipue præstat, in quibus nobis etiamnum uiuit, spirat, loquitur, penè dixerim efficacius, quām cum inter

inter homines uersaretur. Minus uidebant,
minus audiebat Iudæi, quām tu uides & au-
dis in Euangelicis literis, tantum ut oculos
& aures adferas, quibus ille cerni & audiri
possit. Quid tandem hoc rei est? Literas ab
amiculo scriptas, seruamus, exosculamur,
circunferimus, iterum atque iterum relegi-
mus, & tot sunt millia Christianorum, qui
cum alioqui docti sint, Euangelicos & Apo-
stolicos libros, ne legerint quidem unquam
in omni uita. Mahumetæi sua tenent dogma-
ta, Iudæi & hodie ab ipsis cunabulis suū edis-
scunt Mosen. Cur nos non idem præstamus
Christo? Qui benedicti profitentur institu-
tum, regulam ab homine, eoꝝ penè idiota,
& idiotis scriptā, tenent, ediscunt, imbibūt.
Qui Augustiniiani sunt ordinis, authoris sui
regulam callent. Frāciscani Francisci sui tra-
ditiunculas adorant, amplectuntur, & quo-
quo terrarum se contulerint, secum circunfe-
runt, tutos se non credunt, nisi libellus adsit
in sinu. Cur illi plus tribuunt regulæ ab ho-
minis scriptæ, quām uniuersi Christiani suæ Homir
regulæ, quām omnibus tradidit Christus,
quām omnes ex æquo professi sunt in bap-
tismo? Denique qua (ut sexcentas etiam ad-
das) nulla possit esse sanctior? Atq; utinam
fiat, ut quemadmodum Paulus scripsit. Mo-
Deus.
B si legem

18 DES. ERASMI ROT.

si legem non fuisse gloriosam præ gloria suc
 cendentis Euangeliij, ita Christianis omnibus
^{um ue}
^{m.} Euangelia & Apostolorum literæ ita sanctæ
 habeatur, ut hæc præ illis non uideantur esse
^{heolo}
^{arecēs.} sancta. Quid Alberto magno, quid Alexan-
 dro, quid Thomæ, quid Aegidio, quid Ri-
 cardo, quid Occam alij uelint tribuere, per
 me sane cuique liberum erit, nolim enim cu-
 iusquam imminuere gloriam, aut cum inues-
 teratis iam hominum studijs dimicare. Sint
 illa quantumuis erudita, quantumuis subti-
 lia, quantumuis si uelint seraphica, hæc ta-
 men certissima fateantur oportet. Paulus di-
 iudicari uult sp̄iritus prophetarum, num ex
 deo sint. Augustinus om̄es omnium libros
 cum iudicio legens, nihilo plus iuris postu-
 lat & suis. In his solis literis, & quod non af-
^{b autho}
 sequor, tamē adoro. Hunc authorem nobis
 non schola Theologorum, sed ipse pater cæ-
 lestis, diuinæ uocis testimonio comproba-
 uit, idque bis, primum ad Iordanem in bap-
 tisim, deinde in monte Thabor in transfigu-
 ratione, Hic, inquit, est filius meus dilectus,
 in quo mihi complacitum est, ipsum audite.
 O solidam authoritatem, uereq; (ut isti uo-
 cant) irrefragabilem. Quid est ipsum audi-
 te? Nimirum, hic unicus est doctor, huius
 unius discipuli sitis. Attollat studijs suū qsc̄
 quantum

quantum uolet authorem, hoc de uno citra exceptionem dictum est Christo. In hunc pri
mum descendit columba, paterni testimoniū comprobatrix. Huius spiritum proxime refert Petrus, cui summus ille pastor oves suā semel iterum ac tertio pascendas commisit, pascendas autem haud dubiū quin Christianæ doctrinæ pabulo. Hic in Paulo ueluti renatus est, quem ipse uocauit organum electum, & insignem sui nominis preconem. Ioannes quod è sacro sancto illo pectoris fonte hauserat, id suis expressis literis. Quid quæ simile in Scoto (nolim id contumeliæ causa dictum uideri) quid simile in Thomā? Quanquam illius ingenium admiror, huius etiam ueneror sanctimoniam. Cur nō in his tantis authoribus philosophamur omnes? Quin hos sinu circūferimus, hos semper habemus in manibus, qn in his uenamur, scrutamur, disquirimus assidue? Cur maior uitæ portio datur Auerroi, quam euangelijs? Cur tota penè ætas in hominum decretis, & inter se pugnantibus opinioribus conteritur? Iam uero sint illa sane, si libet, sublimiū Theologorum. At in his certe sit futuri quoddam magni Theologi tyrocinium. Quotquot in baptismo iurauimus in uerba Christi, si tamen ex animo iurauimus, mox inter ipsos

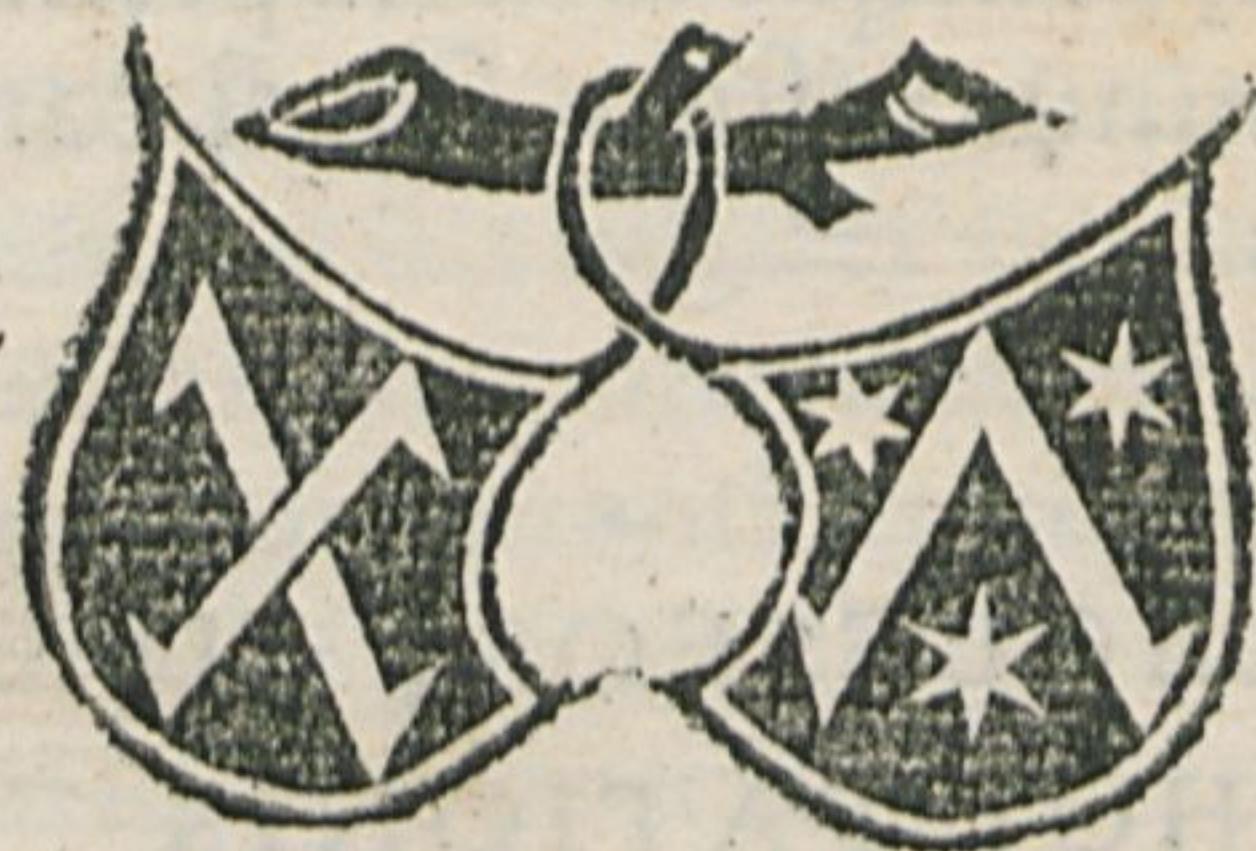
20 DES ERASMI ROT.

parentum complexus, & nutricum blanditias, Christi dogmatis imbuamur. Nam & altissime insidet, & tenacissime hæret, quod primum rudis illa animi testula conbiberit. Christum prima sonet balbuties, ex huius euangelij prima formetur infantia, quem ita cum primis tradi cupiam, ut & à pueris ameritur. In his deinde uersentur studijs, donec tacitis auctibus adolefcāt in uirum robustum in Christo. Aliorum literæ sunt eiusmodi, ut non parum multos pœnituerit insumptæ in illis operæ, ac sæpen numero sit, ut qui per omnem uitam pro tuedis illarum decretis ad mortem usque depugnarunt, in ipsa morte ab authoris sui factione desciscant. At felix ille quem in hisce literis meditatem mors occupat. Has igit̄ toto pectore sitiamus omnes, has amplectamur, in his iugiter uersemur, has exosculemur, his demum immoriamur, in has transformemur, quandoquidem absentia studia in mores. Qui consequi non potest (quis autem id non potest, si modo uelit) is saltem adoret has celiteras, ceu thecam illius diuinī pectoris. Si quis ostendat Christi pedibus impressum uestigium, quam procumbimus Christiani, quam adoramus. At cur non potius uiuam illius & spiratatem imaginē in hisce ueneramur libriss. Si quis Christi

stī tunicam exhibeat, quo non terrarum pro-
uolaturi simus, ut eam osculari liceat: At-
qui ut totam illius suppellecilem proferas,
nihil erit, quod Christum expressius ac ueri-
us repræsentet, quam euangelicæ literæ. Li-
gneam aut faxeam statuam, amore Christi,
gemmais auroquæ decoramus. Quin hæc po-
tius auro gemmisquæ, & si quid his pretiosi-
us, insigniuntur, quætato præsentius Chris-
tum nobis referunt, quam ulla imaguncu-
la: Siquidem illa, quid aliud quam corpo-
ris figuræ exprimit: si tam illius quicquam Euangeli
exprimit, at hæ tibi sacrosanctæ mētis illius cæliteræ.
uiuam referunt imaginem, ipsumquæ Christum loquentem, sanitatem, morientem, re-
surgentem, denique totū ita præsentem redi-
dunt, ut minus uisurus sis, si coram oculis
conspicias.

PARACLESEOS, ID EST,
ADHORTATIONIS AD
CHRISTIANAE PHI-
LOSOPHIAE STU-
DIVM FINIS.

MOGVNTIAE IN AEDIBVS
CIRCVNNSPECTI VIRI
IOANNIS SCHOEF-
FER, ANNO. M
D. XX. MEN
SE IANV
ARIO.

7

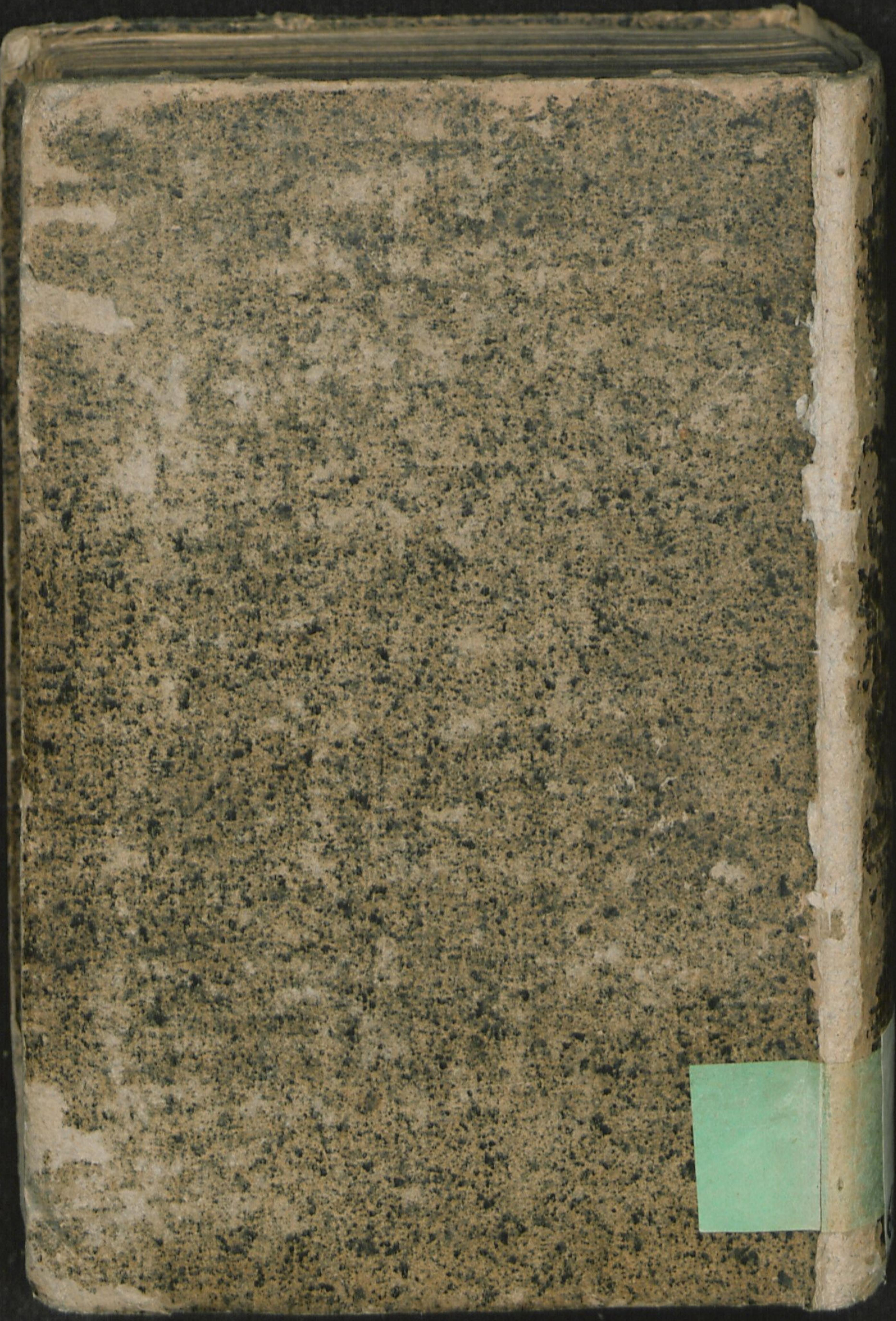

66977

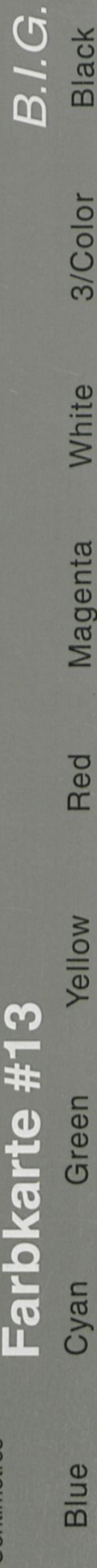
AB 66977

(X 1978936)

Farbkarte #13

PARACLESIS

ID EST, ADHORTATIO AD
sanctissimum ac saluberrimū Chris-
tianæ philosophiæ studiū,
ut uidelicet Euangelicis
ac Apostolicis literis
legendis, si non
sola, sal-
temprima cura
tribuatur, Authore
DES ERAS. ROT.

